

Declaració Institucional amb motiu del 25 de Novembre, dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones

Amb motiu del 25 de novembre, Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència vers les Dones, refermem el nostre ferm **compromís per eradicar la violència masclista i prioritzar les polítiques centrades en els drets de les dones, la meitat de la població**. A Catalunya, 8 dones han estat assassinades aquest any (177 des de 2003). A més, des del 2013, 57 menors han quedat orfes, i des de 2019, 5 menors han estat assassinats per violència vicària. Les dades oficials només són la punta de l'iceberg. Darrere de la fredor de cada xifra i cada percentatge està la vida d'una dona.

Segons dades publicades a la darrera Macroenquesta del 2019, el 41,4% de les dones enquestades a Catalunya han estat víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella al llarg de la seva vida.

Una societat que aspira a ser realment democràtica i socialment justa, no pot permetre que la meitat de la població pateixi violència.

En un món cada cop més accelerat i canviant hi ha estructures que es resisteixen, com són les causes que generen tots els tipus, formes i àmbits de les violències masclistes.

Hi ha formes que evolucionen i altres que sorgeixen o es reconeixen, com així ha succeït amb la reforma 17/2020 de 22 de desembre que modifica i amplia la Llei 5/2008 del 24 d'abril, de dret de les dones a l'eradicació de les violències masclistes.

Aquesta reforma introdueix noves formes de violència i nous àmbits com són:

La **violència obstètrica i la vulneració de drets sexuals i reproductius**, que es defineix com aquella que s'exerceix amb l'objectiu d'impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme.

La **violència de segon ordre** que consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

La **violència vicària** que inclou qualsevol tipus de violència exercida contra les filles i els fills, amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare. De manera que, a més de la violència directa que estan rebent aquestes filles i fills, en el context de la violència masclista, hi ha la finalitat de fer mal a la mare, essent un atemptat contra la maternitat i la infància. A més a més aquest tipus de violència vicària no només es produeix a través dels fills i filles. També s'exerceix sobre qualsevol ésser estimat o fins i tot mitjançant els animals de companyia.

La **violència digital** que està conformada per tots els actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans semblants que afectin la dignitat i els drets de les dones. Aquests actes causen danys psicològics i, fins i tot, físics; reforcen estereotips masclistes; danyen la dignitat i la reputació; atempten contra la privacitat i la llibertat d'obrar de la dona; li causen pèrdues econòmiques, i obstaculitzen la seva participació política i la seva llibertat d'expressió.

I aquesta violència masclista digital és al mateix temps un tipus i també un nou àmbit, i lamentablement és urgent treballar-hi perquè en totes les seves formes gaudeix de gran impunitat. Segons diferents estudis com el realitzat per la revista Píkara Magazine de 2018 i el de l'organització d'Amnistia Internacional de 2017 el 76% de les dones han canviat les seves conductes per por a patir ciberassetjament. El 26% decideix ignorar aquesta situació molt probablement perquè el sistema no està donant les respostes efectives que garanteixen la protecció i seguretat que necessiten les dones que pateixen aquestes violències digitals. La Fiscalia General de l'Estat va alertar en la Memòria Anual 2019 sobre l'augment de la violència i els delictes de naturalesa sexual de nois menors d'edat a noies menors i ho va relacionar amb l'ús de la pornografia a través de les xarxes socials, i també alerta de l'augment del 55% de grooming (assetjament sexual a menors a Internet) respecte a l'any anterior i un 175% respecte a 2018.

No podem oblidar que les xarxes socials també són un instrument de suport mutu i sororitat, esdevenen una forma de denúncia i visibilització de moltes formes de violència masclista. Cal potenciar les xarxes socials amb perspectiva feminista perquè esdevinguin també instruments de conscienciació i supervivència dins el patriarcat.

També es reconeix la **violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública** de les dones: la violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, als mitjans de comunicació o les xarxes socials.

Disposem ara d'un instrument legal més per treballar contra la **violència en l'àmbit institucional** que són aquelles accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable.

Per últim destacar l'impacte i la indignació que ens generen les **violències sexuals**, que ens sacsegen intensament. Des d'aquí, avui 25N, volem reiterar tot el suport i empatia amb les supervivents i el seu entorn. No podem continuar consentint que les dones visquem amb por, amb la nostra llibertat coartada per l'amenaça d'unes agressions sexuals que ja haurien d'estar desterrades d'una societat democràtica i lliure. Les violències sexuals atemptant al principi de llibertat individual. En aquest sentit la Llei 17/2020 recull per primer cop la definició de consentiment sexual, definint-lo com la voluntat expressa, emmarcada en la llibertat sexual i en la dignitat personal, que dona pas a l'exercici de pràctiques sexuals i l'avalua. La prestació d'aquest consentiment s'ha de fer des de la llibertat, ha romandre durant tota la pràctica sexual. No hi ha consentiment si l'agressor crea unes condicions o s'aprofita d'un context que directament o indirectament,

imposin una pràctica sexual sense comptar amb la voluntat de la dona.

Tot i avançar en la identificació i visibilització de totes les violències masclistes queda un llarg camí en la conscienciació social de les mateixes, perquè dins el ventall de reaccions la negació i l'actitud defensiva continua sent la més habitual per part dels homes. Però avui volem emfatitzar totes aquelles accions, individuals i comunitàries, que són fonamentals en l'eradicació de les violències masclistes. Aquelles que constitueixen font de suport i resiliència per a les supervivents, aquelles que demostren compromís i implicació, aquelles que demostren coratge i ètica, que acompanyen des de l'autodeterminació i fan sentir a les supervivents que "no estan soles", abans, durant i després de qualsevol agressió masclista.

Per tant, cal articular i coordinar les actuacions necessàries contra tots aquests tipus de violències masclistes ja existents però ara identificades i emparades per la llei 17/2020, i dotar-nos d'instruments efectius per a combatre-les. Com ara el **Nou protocol marc d'abordatge de les violències masclistes a Catalunya**, que **articularà els circuits des de la comissió més local fins a la Comissió nacional**.

Davant de totes aquestes violències masclistes tenim un gran repte: actuar de forma estructural, preventiva i comptar amb tota la població i tots els territoris. Que les dones gaudeixin de vides lliures i dignes, en qualsevol dels espais i àmbits ha de ser l'eix de qualsevol societat democràtica i les institucions que la componen.

En les mans de totes les persones que formem aquesta societat està la dignitat d'extingir el patriarcat i la seva ideologia masclista. No podem oblidar que cal activar i connectar el sentiment de responsabilitat en els homes perquè de forma individual i col·lectiva assenyalin i s'allunyin de les conductes i actituds masclistes pròpies i dels seus iguals. Cal desobeir els mandats de la masculinitat més tradicional i dominant que es retroalimenta molt sovint a les xarxes i espais digitals, i en tots els àmbits de la societat, necessitem generar nous referents per construir milers de masculinitats responsables, lliures, igualitàries, diverses, inclusives i cuidadores.

Només així, teixint aliances i complicitats podem construir un teixit comunitari i una xarxa de recursos que siguin font de salut i qualitat de vida per a totes les dones i col·lectius oprimits d'aquesta societat. Necessitem estendre la cultura dels afectes i les cures, necessitem vincles segurs, respectuosos i amorosos, en tots els àmbits de les nostres vides.

Com diu bell hooks "considerar l'amor com una acció, més que un sentiment, per acceptar la responsabilitat d'estimar", estimar és realitzar des de la llibertat, la igualtat i el respecte.

Per una vida lliure de violències masclistes!